

Upraviteljska služba i misija

“Ta, poznato vam je milosrđe Gospodina našega Isusa Krista, kako je radi vas od bogataša postao siromah da vi postanete bogataši njegovim siromaštvom.” (2. Korinćanima 8,9)

Biblijski tekstovi: 2. Korinćanima 8; 9; Ivan 3,16; Ivan 17,5; Luka 9,58; Otkrivenje 13,8; Rimljanima 12,8; Rimljanima 15,26.27.

Osmo i deveto poglavlje Druge poslanice Korinćanima pokazuju da je Pavao pružio Korinćanima priliku da posluže svojoj braći i sestrama u Judeji. Taj odlomak otkriva da je davanje zapravo prednost koju nam Bog daje kako bismo mogli oponašati Kristov samopožrtvovni karakter. Jezik Neba jezik je davanja. Obratite pozornost na čuvene riječi: “Da, Bog je tako ljubio svijet da je *dao* svoga jedinorođenoga Sina.” (Ivan 3,16; kurziv dodan)

Štoviše, u Ivanu 3,16 jasno stoji s kojim je ciljem Bog dao Isusa — “da ne pogine ni jedan koji u nj vjeruje, već da ima život vječni”. Upraviteljska služba (upravljanje dobrima) i misija idu ruku pod ruku u ovom odlomku. One su nerazdvojne kao dvije strane istog novčića. Nije ni čudo što Pavao sebe i svoje suradnike predstavlja kao “upravitelje Božjih tajna” (1. Korinćanima 4,1). Mi smo također upravitelji u istom smislu.

Ovog ćemo tjedna vidjeti da su i upraviteljska služba i misija, u pojmovnom smislu, čvrsto utemeljene na Isusovom primjeru. Upraviteljska služba i misija zapravo su neodvojive. Jer upraviteljska služba osigurava novčane i ljudske izvore za ispunjenje Božje misije.

OIKOS: Ovog tjedna čitamo iz knjige Ellen G. White, *Isusov život, Znaci vremena*, 2023., stranice 567—576.

ISUSOV PRIMJER

U 8. i 9. poglavlju Druge poslanice Korinćanima Pavao upućuje poziv vjernicima u Korintu da završe prikupljanje sredstava za osiromašene crkve u Judeji. Očito, oni su se već obvezali da će to učiniti (2. Korinćanima 8,10.11; 2 9,5; također i 1. Korinćanima 16,1-4), ali su problemi u njihovom odnosu s Pavlom pogoršali stanje. Pošto se pozabavio tim spornim pitanjima (2. Korinćanima 1—7), Pavao se sada okreće dovršenju tog zadatka (2. Korinćanima 8—9).

On se u početku poziva na primjer Makedonaca (2. Korinćanima 8,1-7), koje njihovo puko siromaštvo nije spriječilo da pokažu izobilno “bogatu darežljivost” (2. Korinćanima 8,2). Da, siromaštvo i darežljivost mogu ići ruku pod ruku. Pa ipak, ta divljenja vrijedna velikodušnost Makedonaca samo je uzvratanje za velikodušnost koju je Isus pokazao kada je dao sebe za nas (2. Korinćanima 8,8-15).

Pročitajte 2. Korinćanima 8,9. Što nam taj redak govori o Isusovom primjeru?

Pavlova izjava u 2. Korinćanima 8,9 jedan je od najneobičnijih, najmoćnijih i najdubljih tekstova u cijeloj Bibliji. Pavao govori o Isusovoj misiji, ali uz nevjerojatnu štedljivost riječi. U tome ima tako mnogo teologije! To je povijest otkupljenja opisana u jednom jedinom retku.

Još je dojmljivije to što je ta povijest izrečena jezikom financija. Da, Isus je bio bogat. Njegovo bogatstvo upućuje na Njegovo prapostojanje na Nebu (Ivan 17,5). On je odlučio postati siromašan time što se odrekao nebeske slave i došao na ovaj svijet patnji. Doslovno je postao siromašan (Luka 9,58). Premda je bio jednak Bogu, On “sama sebe obezvrijedi uzevši obličje sluge i postavši ljudima sličan” (Filipljanima 2,7 — Varaždinska Biblija). “Ponizi sam sebe postavši poslušan do smrti, i to do smrti na križu.” (Filipljanima 2,8)

Isus se odrekao vlastitog života da bismo mi mogli zauvijek živjeti s Njim. Njegova žrtva imala je svrhu — naše spasenje. Upraviteljska služba i misija idu ruku pod ruku. U 2. Korinćanima 8—9 iznosi se izvještaj o konkretnom novčanom prilogu, ali taj se izvještaj zasniva na Isusu. Tijekom ovoga tjedna razmotrit ćemo teološka načela povezana s prinošenjem darova koje se zasniva na Kristovom prinošenju samog sebe.

Razmišljajte o Isusovom rođenju, životu, smrti i uskrsnuću. Kad shvatite da je sve to učinjeno radi vas, da biste mogli imati nadu u nešto što nadilazi jadno postojanje na ovom svijetu, kakva bi trebala biti vaša reakcija?

MOTIVACIJA

Pročitajte 2. Korinćanima 8,1.5; 9,7.9.13.15. Koja je glavna poruka tih odlomaka?

Jezik davanja prožima 8. i 9. poglavlje 2. Korinćanima: “milost koju je Bog dao” (2. Korinćanima 8,1); “sebe smo predali” (2. Korinćanima 8,5); “Neka svatko dadne kako je srcem odlučio... jer Bog ljubi vesela darivaoca.” (2. Korinćanima 9,7); “dade siromasima” (2. Korinćanima 9,9); “Oni će zahvaljujući vašoj poslušnosti ... hvaliti Boga zbog darežljiva dijeljenja dobročinstva.” (2. Korinćanima 9,13); “Bogu hvala na njegovu neizrecivu daru!” (2. Korinćanima 9,15) Osmo i deveto poglavlje 2. Korinćanima počinje i završava jezikom davanja (2. Korinćanima 8,1; 9,15). Ta dva poglavlja moramo čitati imajući na umu ideju o davanju. Ona iznose najmanje četiri glavna razloga za davanje naših prinosa.

Zahvalnost za Božju milost (2. Korinćanima 8,1; 9,14.15). Druga poslanica Korinćanima 8—9 počinje osvrtnom na “Božju milost” (2. Korinćanima 8,1). Malo dalje Pavao kaže: “Ta, poznato vam je milosrđe Gospodina našega Isusa Krista.” (2. Korinćanima 8,9) Božje i Kristovo milosrđe ovdje je prikazano kao glavni razlog za običaj prilaganja darova. Bog je učinio tako mnogo za nas dajući nam Krista. Prilaganjem naših darova zauzvrat, mi priznajemo Božje milosrđe u svojem životu.

Kao i pojam davanja, izraz “milost” (na grčkom *karis*) također se javlja u više navrata u 2. Korinćanima 8—9. Osim toga, kao i pojam davanja, i riječ *karis* pojavljuje se na početku i na kraju tog odlomka (2. Korinćanima 8,1; 9,14.15). Pavao se u čitavom odlomku koristi tim izrazom u različitim značenjima, kako bi naglasio da iz Kristovog milosrđa u našem životu proizlazi milosrđe prema drugima i zahvalnost.

Želja da slijedimo Isusov primjer (2. Korinćanima 8,9). Isus je bio bogat i postao je siromašan (to su simboli Njegovog vječnog prapostojanja, a zatim i dolaska među ljude). Postojao je samo jedan način da se to dogodi — On je dao sve. Što se nas tiče, davanjem svojih prinosa mi osiguravamo sredstva koja su potrebna da bi drugi upoznali Krista.

Želja da dijelimo Božje blagoslove (2. Korinćanima 9,10.11). Mi dajemo drugima samo zato što smo najprije i sami primili od Boga. On nas obogaćuje da bismo mogli biti velikodušni.

Iskrena ljubav (2. Korinćanima 8,8.24). Davanje je ispit prave i iskrene ljubavi. To je najznačajniji dokaz da ljubav prebiva u nečijem srcu. Dokazati se trebamo djelima, a ne riječima.

Koliko ste vi velikodušni? U svjetlu križa, koliko dajete prema onome koliko biste mogli dati?

PLANIRANJE

Pročitajte 2. Korinćanima 9,7. Što ovaj redak govori o činu davanja prinosa?

Božja odluka da spasi svijet donesena je još prije nego što je svijet pao u grijeh. Kristov dolazak da umre za nas bio je dio praiskonskog plana (Otkrivenje 13,8). Bog nije zatečen nespreman. On je načinio plan da će preko Isusa zapravo predati sam sebe. U 2. Korinćanima 8—9 planiranje je ključno teološko načelo kad je riječ o davanju. To se može vidjeti na osnovi najmanje dviju činjenica:

Prvo, **planiranje podrazumijeva prethodnu odluku**. Pavao kaže: "Neka svatko dadne kako je srcem odlučio." (2. Korinćanima 9,7) Grčka riječ *proaireō* prevedena je glagolom "odlučiti". To je složeni glagol. Prefiks *pro* znači "prethodno" ili "unaprijed", a *aireō* u ovom kontekstu znači "odlučiti". Dakle, *proaireō* upućuje na odluku koja je donesena unaprijed. Osim toga, započinjući svoju izjavu riječju "svatko", Pavao nagovještava da dani iznos neće biti isti za svakoga. Njegova poruka bila je jednostavno da koliko god ljudi odlučili dati, to bi trebali činiti uz pomno razmišljanje. Trebali bi dati onoliko koliko smatraju da je ispravno.

Drugo, **planiranje podrazumijeva načelo razmjernosti**. Pavao izvještava da su Makedonci dali "prema svojim mogućnostima" (2. Korinćanima 8,3). On to načelo razmjernosti potom primjenjuje na Korinćane. Ohrabrujući ih da dovrše zadatak na koji su se već obvezali, potiče ih da dovrše taj projekt koristeći se sredstvima koja posjeduju (2. Korinćanima 8,11). On zaključuje misao izjavom da se prilog daje "po onome što tko ima, a ne po onome čega stvarno nema" (2. Korinćanima 8,12). Dok iznos desetine Biblija jasno definira kao deset posto, za darove i prinose isto načelo ne vrijedi. "Neka svatko dadne kako je srcem odlučio" (2. Korinćanima 9,7), primjer je razmjernosti. Drugim riječima, svatko sam odlučuje kolik će dio svojih prihoda dati kao prinos. Od svakoga se očekuje da daje razmjerno onome što ima. A to se ne može učiniti bez planiranja.

Koliko ste vjerni u davanju desetine i prinosa, bez obzira na to koliko ste bogati ili siromašni? Koje izgovore koristite da biste se suzdržali od davanja onda kada znate da biste mogli dati više?

STAV

Pročitajte 2. Korinćanima 8,1-5. Koji je razlog mogao postojati iza spremnosti Makedonaca da prilože svoje darove s takvom velikodušnošću?

.....

Na pozitivan stav Makedonaca može se gledati na više načina.

Prvo, **davali su s mnogo radosti** (2. Korinćanima 8,2). Pavao za Makedonce kaže da je “obilna njihova radost i njihovo je krajnje siromaštvo rodilo bogatom darežljivošću” (2. Korinćanima 8,2). On poslije naglašava da “Bog ljubi vesela darivaoca” (2. Korinćanima 9,7). Grčka riječ prevedena kao “veseo” javlja se samo ovdje u Novom zavjetu, ali jedan izraz iz iste porodice riječi javlja se i na drugim mjestima: “Tko čini milosrđe, neka ga čini veselo.” (Rimljanima 12,8) Takve riječi ponekad se pojavljuju u izvanbiblijskoj literaturi, u smislu radosti i sreće. U 2. Korinćanima 9,7, biti veseo darivatelj znači davati bez oklijevanja.

Drugo, **davali su s velikodušnom darežljivošću** (2. Korinćanima 8,2). Prije nego što je spomenuo velikodušnost Makedonaca, Pavao se osvrnuo na njihovo “krajnje siromaštvo”. Riječ “darežljivost” (grč. *haplotótos*) pojavljuje se još dvaput u 8. i 9. poglavlju 2. Korinćanima. Pavao kaže: “Tako ćete postati bogati u svemu za svaku darežljivost koja je takva da po nama daje zahvalu Bogu.” (2. Korinćanima 9,11; kurziv dodan), što znači da nam je dano da bismo onda i mi mogli davati. Malo dalje on spominje “darežljivo dijeljenje dobročinstva” (2. Korinćanima 9,13; kurziv dodan). U ovom odlomku velikodušnost u davanju prinosa predstavlja priznanje Kristovog Evandolja.

Treće, **oni su “dragovoljno darivali”** (2. Korinćanima 8,3). Davali su drage volje. Ovo postaje još dostojnije divljenja kada se ima u vidu da nisu davali od svojeg suviška, jer su im sredstva bila vrlo ograničena. Pavao koristi istu misao kad govori o Titovoj spremnosti da posjeti Korinćane. On je otišao u Korint svojevóljno (2. Korinćanima 8,17).

Četvrto, **davali su s osjećajem da je davanje čast** (2. Korinćanima 8,4). Taj stav se može zapaziti u zahtjevu Makedonaca da sudjeluju u prikupljanju sredstava. “I usrdno nas molili za milost da mogu sudjelovati u ovoj službi milosrda u korist svetih.” (2. Korinćanima 8,4)

I konačno, **sudjelovali su u prikupljanju sredstava kao u činu potpunog posvećenja** (2. Korinćanima 8,5). Pavao kaže da su oni “sami sebe predali u prvome redu Gospodinu pa onda nama zbog Božje volje” (2. Korinćanima 8,5). Davanje sebe Gospodinu kao rezultat ima davanje sebe drugima. Makedonci su svoje sudjelovanje u misiji proširili i izvan granica financijske pomoći. Što znači da davanje i velikodušnost nisu ograničeni samo na novac.

JEDINSTVO

Vidimo da Pavao potiče vjernike u Korintu da se uključe u prikupljanje priloga za siromašne crkve u Judeji. Jedan od njegovih ciljeva jest da rasplamsa osjećaj jedinstva. On želi da oni sudjeluju, da budu dio misije. Želi pokazati da su crkve obraćenih pogana dio iste Božje obitelji kao i vjernici iz judaizma u Jeruzalemu. To jest, da su ti ljudi, koji su nekad bili njihovi protivnici, sada zajedno s njima pripadnici Božjeg novozavjetnog ostatka. Pavao želi cijelu kršćansku obitelj, sastavljenu od Židova i nekadašnjih pogana, vidjeti ujedinjenu na moćan način, koji može poslužiti kao svjedočanstvo crkvi u budućim naraštajima.

Tit i još dvojica imenovane braće bili su zaduženi za prikupljanje sredstava. Bog je tu brigu za crkve stavio Titu na srce (2. Korinćanima 8,16). Među crkvama Bog je izabrao još dvojicu braće (2. Korinćanima 8,18-23). Oni se nazivaju "izaslanici crkava i slava Kristova" (2. Korinćanima 8,23). Opisuje li izraz "slava Kristova" tu dvojicu braće ili same crkve, nije ni važno. Davanje prinosa naposljetku je znak odanosti Kristu, Glavi crkve (Efežanima 4,15).

Odlomak u 2. Korinćanima 8—9 ukazuje da je te priloge trebalo davati ljudima koje je Bog za to imenovao u crkvi. Izrazi "po svim crkvama" (2. Korinćanima 8,18), "nego su nam ga crkve dodijelile" (2. Korinćanima 8,19) i "izaslanici crkava" (2. Korinćanima 8,23) ukazuju upravo na to. Zato ne iznenađuje sljedeći poziv: "Dakle, dokažite im (činom) pred licem svih crkava iskrenost svoje ljubavi." (2. Korinćanima 8,24) Davanje prinosa — što je od Boga određeni način uzdržavanja crkve na Zemlji — potiče jedinstvo, a u isto je vrijeme i rezultat osjećaja jedinstva (2. Korinćanima 8,13.14). Novac može biti snažan ujedinjujući čimbenik. S druge strane, ako ljudi ne gledaju isključivo na Božju slavu, novac može izazvati i podjele.

Kako nam Rimljanima 15,26.27 otkriva Pavlovu želju za jedinstvom koja je tu izražena?

.....

.....

Konačno, Pavao opisuje prikupljanje prinosa kao službu, izraz milosrđa, blagoslov, čin bogoslužja, a također i zajedništvo. I sve to kao rezultat darivanja? Razmislite o tome.

Na koji način slanje sredstava našim crkvama i misijama u inozemstvu, često na vrlo udaljenim mjestima, doprinosi stvaranju jedinstva u našoj crkvi na svjetskoj razini?

ZA DALJNJE PROUČAVANJE

Ellen G. White, "Darežljiva crkva", *Djela apostolska*, str. 211—217 (u izvorniku 335—345).

"Oni čija su srca ispunjena ljubavlju prema Kristu, slijedit će primjer Onoga koji je radi nas postao siromašan da se mi Njegovim siromaštvom obogatimo. Novac, vrijeme, utjecaj — sve ove darove što su ih primili iz Božje ruke, cijenit će samo kao sredstvo za napredovanje Evandjelja. Tako je bilo u prvoj Crkvi; i kad se u današnjoj Crkvi bude vidjelo da su vjernici snagom Duha prestali voljeti ovozemaljsko i da su se spremni žrtvovati kako bi njihovi bližnji mogli čuti Radosnu vijest, naviještena će istina silno djelovati na slušatelje." (Ellen G. White, *Djela apostolska*, str. 44,45; u izvorniku 71)

"Gospodinu ne trebaju naše žrtve. On se neće obogatiti našim darovima. Biblija kaže: 'Od tebe je sve, i iz tvojih ruku primivši, dali smo tebi!' (1. Ljetopisa 29,14) Ipak, Bog nam dopušta da pokažemo zahvalnost za Njegovu milost samopožrtvovnim naporima da blagoslove prenesemo drugima. To je jedini način na koji mi možemo očitovati svoju zahvalnost i ljubav prema Bogu. On nam nije dao nijedan drugi način." (Ellen G. White, *Savjeti o upraviteljskoj službi*, str. 14,15; u izvorniku 18,19)

"Kako je velik bio Božji dar čovjeku, i kako je nalik našem Bogu da ga daruje! S izdašnošću koja se nikad ne može nadmašiti, dao Ga je da bi mogao spasiti buntovne sinove čovječje i omogućiti im da sagledaju Njegovu namjeru i spoznaju Njegovu ljubav. Hoćete li svojim darovima i prinosima pokazati da ništa ne smatrate prevelikom žrtvom za Onoga koji je 'dao svoga jedinorođenog Sina da ne pogine ni jedan koji u nj vjeruje, već da ima život vječni'?" (Ellen G. White, *The Advent Review and Sabbath Herald*, 15. svibnja 1900.)

PITANJA ZA RAZGOVOR

1. Zadržite se više na retku u 2. Korinćanima 8,9. Zašto je Isusov primjer tako bitan kad je u pitanju upraviteljska služba (upravljanje materijalnim dobrima)?

2. U Ivanu 3,16 nagovještava se da je jezik Neba zapravo jezik davanja. Pročitajte sljedeće retke: Ivan 15,13; Efežanima 5,2.25; Galaćanima 2,19.20; 1. Ivanova 3,16. Što oni imaju zajedničko s Ivanom 3,16 i koju poruku možemo izvući iz njih?

3. Na osnovi vašeg shvaćanja ulomka u 2. Korinćanima 8—9, koje su osobne koristi od davanja?

4. Osim sustavnog davanja darova i prinosa, što još možete učiniti da biste oponašali Isusov primjer samopožrtvovnosti?